

STICHTING BUREAU VOOR GEMEENSCHAPPELIJKE DIENSTEN
WAGENINGEN

VERSLAG VAN DE PROEFBOERDERIJ "DE EEST"
OVER 1970

Documentatieverslag voor intern gebruik

Samengesteld door de bedrijfsleider,
de heer B. v.d. Griendt

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
I. INLEIDING	5
II. BEDRIJFSGEGEVENS	6
III. WEERSOMSTANDIGHEDEN	9
IV. WERKZAAMHEDEN	10
V. PERCEELSBESCHRIJVING	13
VI. RESULTATEN PROEFNEMINGEN	20

I. INLEIDING

Door het zeer late voorjaar, gevolgd door droogte tot aan de zomer, waren de verwachtingen voor 1970 niet hoog gestemd. De tweede helft van het jaar waren de omstandigheden echter zodanig dat de opbrengsten goed tot zeer goed werden en zonder buitengewone moeite geborgen konden worden. Veel doorwas in de aardappelen en lage prijzen, een matige bietenprijs en een vrij sobere graanopbrengst doen de financiële resultaten ongunstig afsteken tegen het zeer goede voorgaande jaar. Dit wordt nog versterkt door stijgende kosten.

Verpleging van de gewassen, voaal van de aardappelen, moest aangepast worden aan de droogte tijdens de eerste periode van de groei.

Het onderzoek kon onder de bovengeschetste omstandigheden in bevredigende mate worden uitgevoerd.

Het zaaivoorploegen en zaaien van de wintertarwe ondervond enige stagnatie door neerslag, maar het wintervoorploegen vond onder gunstige omstandigheden plaats.

Achtenvijftig personen bezochten het bedrijf, meestal in kleine groepjes. Ze waren afkomstig uit de volgende landen: Nederland 28, Duitsland 2, Amerika 1, Zwitserland 4, St. Mauritius 1, Pakistan 2, Engeland 3, Zweden 2, Venezuela 2, Canada 10, Zuid-Afrika 2 en Columbia 1.

II. BEDRIJFSGEGEVENS

Bouwland

Totale oppervlakte bouwland, erf en sloten 35,87 ha, gelegen op de kavels J 133 en J 134 in de Noordoostpolder bij Nagele. Afslibbaar tot 40 % (zie analyse).

Analyse grondonderzoek Oosterbeek:

Perceel	Jaar	pH-KCl	Koolzure kalk	Humus	Afslibb. %	P-Al	K-HCl	MgO-NaCl	Lutum %
						vanaf '70 P-water			
1	1959	7,4	10,3	3,3	39	17	28	130	22
	1961	7,2	9,9	3,2		19	24		
	1966	7,0	9,3	3,0		28	23		
	1968	7,7	10,0	3,4		20	20		
2	1967	7,4	9,6	3,0	32	24	20	139	22
	1968	7,6	9,6	3,4	30	21	22		
3a ¹⁾	1967	7,4	8,0	5,8	15	21	12	209	17
	1970	7,4	8,3	5,8	35	19	15	170	18
3a	1967	7,4	9,7	4,6	32	26	17	167	23
	1970	7,4	9,6	4,3	40	25	20	141	
3b	1961	7,3	9,9	3,2	40	18	31	137	24
	1966	7,3	9,0	2,5		22	22		
	1970	7,4	9,3	2,9		20	19		
4	1959	7,4	10,5	3,0	36	15	33	110	22
	1961	7,3	10,3	3,2		23	25		
	1965	7,3	9,0	2,8		28	24		
	1969	7,2	9,4	2,8		37	25		

¹⁾ Vloeigrond uit de tocht en geëgaliseerd over perceel 5 in 1959

In 1967 en 1968 is het slibgehalte niet bepaald maar door Oosterbeek van de grondsoortenkaart van Nederland (NOP) overgenomen.

Tot en met 1968 was het bedrijf in acht percelen van 4,25 tot 4,35 ha verdeeld.

In verband met het sedert 1969 veranderde vruchtwisselingsschema: aardappelen - graan - bieten - graan, is het bedrijf herverdeeld in vier percelen:

Perceel 1 , was ongeveer perceel 1 en 2

Perceel 2 , was ongeveer perceel 3 en 4

Perceel 3a, was ongeveer perceel 5

Perceel 3b, was ongeveer perceel 8

Perceel 4 , was ongeveer perceel 6 en 7.

De overgang naar deze vruchtopvolging leidde in 1970 tot het volgende bouwplan.

Perceel 4	8,55 ha	consumptie-aardappelen
Perceel 1	8,55 ha	suikerbieten
Perceel 2	5,05 ha	graszaad
	0,75 ha	vlasproeven
	0,70 ha	karwijproeven
Perceel 3	8,00 ha	wintertarwe
	0,60 ha	zomergerst
	2,00 ha	haver
	<hr/>	
Totaal bouwland	34,20 ha	
Erf, paden en sloten	1,67 ha	
	<hr/>	
	35,87 ha	

Fosfaat- en kalibemesting

De fosfaatbemesting voor granen wordt aan de voorgaande (rooi-)vruchten gegeven. In vier jaar wordt 800 kg K_2O toegediend en wel aan consumptie-aardappelen 600 kg en aan suikerbieten 200 kg. Een opvoeren van het kaligehalte van de bodem is o.a. met het oog op blauwgevoeligheid voor consumptie-aardappelen gewenst.

Gebouwen

Op het ruim 1 ha grote, goed verharde erf staan het hoofdgebouw, een landbouwschuur met aardappelbewaring annex drooginstallatie en een tweede gebouw, speciaal voor het aardappelonderzoek dat de mogelijkheid biedt op minimum praktijkschaal partijen aardappelen onafhankelijk van elkaar bij verschillende temperaturen, methoden en tijden, te bewaren. Dertig boxen van 15 ton en twee boxen voor bewaring van pootgoed. Deze boxen zijn gegroepeerd rondom een doelmatige, ruime verwerkingshal waarin dit jaar een betonvloer gelegd is. Achter de boxen loopt een gang ter bediening van de buitenluchtkoeling en vanwaar ook de onderzoeker kiemremmiddelen e.d. kan toedienen, onafhankelijk van sorteerwerkzaamheden.

Twee van de boxen zijn dit jaar voorzien van mechanische koeling, bedoeld als standaardboxen voor constante temperatuur. Centraal kan van iedere box de temperatuur worden afgelezen.

Inventaris

Een Bolinder Munktell trekker is vlak voor het wintervoor ploegen vervangen door een John Deere 2120 trekker. Met zijn 68 Din pk wordt voorzien

in de meerdere behoefte aan vermogen. De vervangen trekker leverde 48 pk. Het hydraulisch systeem met een inhoud van 38 l is ruimschoots voldoende voor de bediening van de hefinrichting van de trekker en hefcylinders van aanbouwwerktuigen zoals kipwagens. Het bedrijf heeft ook twee kipwagens aan kunnen schaffen. Deze Miedema $4\frac{1}{2}$ tons wagens zijn voorzien van Trelleborg banden die een zeer groot draagvlak hebben. Hiermede is het mogelijk met de tweerijige aardappelrooimachines in één rondgang vier rijen te laden hetgeen een grote tijdsbesparing ofwel capaciteitsverhoging bij de oogst betekent, terwijl de structuur van de grond gespaard wordt. Ook door bij het sorteren van aardappelen als voorraadbunker te dienen, leveren deze wagens voordeel op.

Verder is er een aanbouweg gemaakt tussen de trekker en de pootmachine om in één werkgang over de ploegsnede aardappelen te kunnen poten. Door na het poten de aardappelruggen met de frees in éénmaal op te bouwen, hopen wij een goedkope oplossing gevonden te hebben in vergelijking met de reeds in zwang zijnde combinatie schudeg-pootmachine.

Ten slotte beschikt de boerderij nu over een propaanrugspuit ter vervanging van een versleten handbediende rugspuit.

Personeel

De personeelsbezetting is niet gewijzigd. Naast de bedrijfsleider waren er drie vaste medewerkers waarvan één de bedrijfsleider vervangt bij diens afwezigheid.

De heer K. Sibma vertrok per 1 augustus. Per 1 september trad de heer H. Ellen in dienst.

Voor het onderzoek konden 1306 manuren geleverd worden door het personeel van De Eest en stond de proefveldendienst met 640 manuren bij. Vorig jaar resp. 1053 en 463 manuren.

De hulp van de proefveldendienst was nodig doordat pieken ontstonden in het proefveldwerk. Uit de toename van uren ten behoeve van het onderzoek is af te leiden dat de aard van de proeven arbeidsintensiever wordt.

Loonwerk

Voor de volgende werkzaamheden werd de loonwerker ingeschakeld: bieten zaaien met precisiezaaimachine; chemische onkruid- en ziektebestrijding; aardappelpootgoed ontsmetten; stro persen; stoppel van graszaad frezen; aardappelen rooien; bieten rooien, inclusief transport naar het erf; de tweede helft van de drainage schoonsputten.

III. WEERSOMSTANDIGHEDEN

Neerslag in mm

maand	j	f	m	a	m	j	j	a	s	o	n	d	totaal
1970	35	82	44	89	15	28	150	56	88	97	71	37	791
Gem. 1959 t/m 1969	38	30	41	49	51	56	85	100	58	67	71	66	722
Langjarig gemiddelde Ned. KNMI	50	40	46	44	48	49	71	79	64	74	62	66	705

Het volgende staatje geeft een beeld van natte en droge jaren op De Eest.

1959 - 355 mm	1965 - 914 mm
1960 - 920 mm	1966 - 923 mm
1961 - 903 mm	1967 - 691 mm
1962 - 530 mm	1968 - 808 mm
1963 - 580 mm	1969 - 738 mm
1964 - 570 mm	1970 - 791 mm.

Januari, februari en half maart kwakkelwinter, met af en toe strenge vorst. Vanaf half maart tot eind april koud en zeer nat. Mei tot begin juli droog, schraal en af en toe zeer warm; juli veel regen. In augustus mooi zonnig en warm weer afgewisseld door enkele buien. In september gedeeltelijk veel regen; in oktober fraai zomerweer. De helft van november was buiig, de andere helft droog en vrij zacht doorgaand tot eind december waarna in de laatste dagen van het jaar matige vorst inviel.

IV. WERKZAAMHEDEN

Produkten 1969

Het begin van deze verslagperiode was hoofdzakelijk gevuld met werkzaamheden aan aardappelbewaring, sorteren en afleveren; pootgoed verzorgen en machine-onderhoud en graan afleveren.

Tevens is bij vorstig weer de windsingel uitgedund en zijn bomen verbrand.

Bemesting en inzaai

In maart de graanproeven uitgezet, N-hoeveelheden afgewogen, het graszaadperceel en de praktijktarwe bemest. Tussendoor zowel machinaal als met de hand kalksalpeter op proefveldjes gestrooid. Ook kon in maart nog het grote proefveld met gerst en haver uitgezet en ingezaaid worden. Daarna zijn de weersomstandigheden voor inzaai zo slecht geworden dat pas in de tweede helft van april weer wat gedaan kon worden, nl. ks-bemesting op aardappel- en bietenland toedienen. Verder het bietenland klaarmaken en inzaaien.

Een begin werd gemaakt met aardappelen poten. Ten slotte is na 5 mei de vlasproef ingezaaid en 8 van de 8,5 ha aardappelen gepoot. Het klaarmaken van het land moest sterk aangepast worden aan de structuur die ontstaan was door de grote hoeveelheden regen in de maanden maart en april. Op 12 mei is, met het ruggen frezen direct na het poten, het voorjaarswerk klaargekomen.

Verpleging

Het vereenvoudigde bouwplan en de chemische onkruidbestrijding, alsmede de droge periode na de late zaai tot eind juni, gaven over het algemeen weinig handwerk. Enkele hoefblad- en stekelplekken moesten extra gewied worden. Het valt niet mee om daarvan af te komen. Graan is over het algemeen een gewas waarin chemisch veel bereikt kan worden, maar door proefvelden hebben we de handen niet geheel vrij. Bovendien hebben de hakvruchten wat de bestrijding van wortelonkruiden betreft veel van hun betekenis verloren.

Een uitzondering op de vereenvoudigde onkruidbestrijding vormden dit jaar de aardappelen. De kluiten die bij het ruggen frezen toch nog gevormd zijn door de slechte structuur die veroorzaakt was door de grote neerslaghoeveelheid voorafgaande aan het poten, hebben kennelijk voor spuitschaduw gezorgd bij het sproeien met Patoran. Dit zou geen bezwaar geweest zijn als het gewas zich normaal op tijd gesloten had. Maar de droogte was oorzaak van een trage loofontwikkeling. Bewerking met schoffels in het aard-

appelwerktuigenraam was onverantwoordelijk met het oog op vochtverlies. Daarom is veel met de hand gewied.

Stand van de gewassen

Alleen de aardappelen en dat gedeelte van de wintertarwe dat op zeer droog geploegde grasgroenbemesting was ingezaaid, hadden last van droogte. De bieten ontwikkelden zich prima en zochten het vocht zeer diep. De regen van begin juli kwam voor de bovengenoemde tarwe te laat. De aardappelen vormden daarna een fors gewas. Het Italiaans raaigras (contractteelt) heeft zich vanuit een zeer dunne stand na de winter ontwikkeld tot een zeer grof gewas. Het laat gezaaide vlas heeft, zij het laat, een normale lengte gekregen.

Oogst

Eind juli werd begonnen met de graszaadoogst. Het werd het begin van een periode met goed weer ook voor de graanoogst en het vlas plukken. Graszaad uiteraard gedroogd. Graan is vrijwel met 16 % vocht gemaaidorst en het stro is in prima conditie binnengehaald. Het karwijproefveld werd ook bij mooi weer gemaaidorst. Het zaad werd gedroogd. De vroege aardappelen en de eerste bieten zijn droog gerooid. De late aardappelen zijn goed maar toch natter binnengekomen. Bij het rooien van de rest van de bieten was het veld toch weer zo nat dat het tarrapercentage hoog was.

Stoppelbewerking

Vlasstoppel geploegd. Gras en karwijstoppel de eerste keer door de loonwerker gefreesd omdat dit met de hakenfrees die we zelf hebben niet kon. Later zijn deze stoppels nog eens gefreesd, nu met de eigen frees, nog eens geploegd en gecultiveerd. We hopen hiermee vooral veel grasopslag te voorkomen. Ca. 6 ha grasgroenbemesting in de graanstoppel is met 2-4 D bespoten ter bestrijding van hoefblad. Ook is hiervan 2 ha nog eens bespoten met Weedazol tegen kweek. Het aardappelland is direct na het rooien eenmaal met de cultivator bewerkt. Kali en superfosfaat werden gestrooid op de aardappel- en bietenpercelen voor 1971.

Zaai- en wintervoorploegen

Op 23 oktober werd begonnen met zaai voor ploegen. De weersomstandigheden waren zodanig dat dezelfde dag ingezaaid moest worden wat geploegd werd. Zo zijn de percelen I en IV, samen ca. 15 ha, met Manella ingezaaid.

Op perceel IV is dwars over de pas ingezaaide wintertarwe 3,75 ha Baron Veldbeemdgras ingezaaid voor contractteelt oogst 1972.

Het wintervoorploegen werd op 4 december beëindigd.

Waar kweekwortels boven kwamen en langs de slootkanten voor zover geen wintertarwe gezaaid was, is met TCA gespoten.

Verwerking en aflevering geoogste produkten

Italiaans raaigras. Het zaad is na drogen bemonsterd en afgeleverd aan de graszaadfirma.

Het vlas is nadat de monsters van de oogstmethodeproeven genomen zijn die met de rassenproeven naar Wageningen vervoerd werden, van de ruiter verkocht en afgeleverd.

Het karwijzaad dat gedroogd is, is door de onderzoeker per proefveldje bemonsterd en gewogen. Met de randen is de hele partij afgeleverd en in de loop van het jaar verkocht.

Het graan was van een matige kwaliteit en de prijs in augustus zodanig dat besloten werd direct achter de maaidorser vandaan te verkopen en af te leveren. De proefveldopbrengsten zijn voordien gewogen en bemonsterd.

Het gras- en graanstro is binnengereden, aanvankelijk om in de behoefte van de Walboer-hoeve te voorzien. Met het grasstro is dit doorgegaan. Van het graanstro is een gedeelte aan De Ossekampen geleverd en de rest aan een fouragehandel. De prijzen waren zó dat reeds voor het einde van het jaar alles geruimd was.

De suikerbieten zijn in twee keer gerooid en lagen voor kortere of langere tijd op het erf.

Van de aardappelen is een zeer klein gedeelte, dat de minste problemen gaf, in de herfst verkocht en afgeleverd. Vrijwel alle aardappelen zijn in de bewaarproeven ondergebracht.

Ook deze herfst zijn ten behoeve van derden 150 ton uien gedroogd en in bewaring genomen tegen vergoeding van kosten en huur.

V. PERCEELSBESCHRIJVING

- Suikerbieten : Perceel 1, 8,55 ha
- Voorvrucht : Graszaad 4,4 ha
Consumptie-aardappelen 4,15 ha
- Bemesting per ha: 700 kg 0-20-20 - oktober 1969
750 kg ks over 4,4 ha (vroegste levering) 14/4
850 kg ks over 4,15 ha (late levering) 14/4
- Zaaien : Hoewel we op 15 april de eerste keer het land sleepten met de kromtandeggen op hun kop, werd het nog 20 april eer we weer konden slepen met de tandensleep en inzaaien. Totaal 4,33 ha Polybeta en 4,22 ha Solorave. Verdeeld over de beide rassen zaaiden we 3,29 ha op 13 cm en de rest op 7 cm in de rij. Dezelfde dag is het hele perceel bespoten met Pyramin à 4 kg/ha; voor 2 ha werd nog 2 kg IPC/ha bijgemengd omdat op dat gedeelte nogal wat varkensgras verwacht werd.
Voor een goede werking van de Pyramin was de 4,5 mm regen die daar direct op volgde, zeer gunstig.
- Stand en verpleging : De eindafstandzaai is weinig fraai geworden. De genoemde 4,5 mm regen op de vers bewerkte grond gaf nog net te veel korstvorming, zodat die laatste bietjes die we voor een redelijke stand nodig hadden, wegbleven. Had het in die tijd nog maar meer geregend dan was het wel megevallen. In dit gedeelte zijn alleen hoefblad en stekels gewied. We hadden 45000-50000 planten/ha. De 7 cm zaai werd goed.
Op 25 en 26 mei zijn deze gedund. Al met al is het met het gunstige weer nog een fors gewas geworden, waarbij de open plaatsen bij de eindafstand nog redelijk met blad bedekt werden. Enkele malen geschoffeld.
Op de langste dag was het gewas volkomen gesloten, hetgeen we aanvankelijk niet verwacht hadden.
- Oogst : We hebben met de voorlevering niet meegedaan. Op 9 oktober 2,35 ha geroid. De opbrengst was 62 ton/ha met 15,5 % suiker.
Op 11 en 12 november de overige 6,25 ha geroid. Het suikergehalte was inmiddels tot 16,7 % gestegen. Doordat de laatste bieten eerst op 9 december weggehaald zijn, liep het suikergehalte terug tot 15,9 %.

Opbrengst : Uit het eindresultaat bleek wat we gemiddeld afgeleverd hadden, nl. bruto 78415 kg/ha; tarra 25 %; suikergehalte 15,99 %. Netto 58708 kg/ha.

Hierbij in aanmerking genomen dat de start met 62 ton begon, de kopakkers 43 ton gaven, de tweede rooiling vier weken na de eerste was, dan hebben de 3,29 ha eindafstandbieten ca. 58,5 ton/ha opgebracht. Er is f 69,- per ton uitbetaald. (Gem. ledenprijs Beta; deze was bij 16,46 % suiker f 71,19).

Vlas : 0,75 ha van perceel 2.
Hera + rassenproef.

Voorvrucht : Consumptie-aardappelen

Bemesting per ha: 70 kg ks op 25 maart.

Zaaien : Pas op 4 mei kon worden ingezaaid. Omdat alles proef was en bijzonder voor de rassenproeven, is met de machine van de proefveldendienst gezaaid. Van te voren was het land gesleept, met Avadex bespoten en weer gesleept.

Stand : Op 11 mei kwam het zaad op. Het duurde tot begin juni eer er wat groei in kwam, terwijl het maar droog bleef. Bij de bloei was het nog maar zeven handen lang. Spoedig daarop kwam er regen en rekte het gewas nog flink.

Oogst : Op 4 augustus getrokken, op enkele stukken na die op stam gestoomd zijn; op 11 augustus zijn ook deze getrokken. Na geruiterd en gedroogd te zijn, is het proefgedeelte naar Wageningen vervoerd en zijn de ruiters in de schuur gereden. Op 11 september werd van de ruiter af afgeleverd.

Opbrengst : Hiervoor verwijzen we naar de proefverslagen.

Karwij : 0,70 ha. Vastzadig ras. In 't geheel één proef ingezaaid in wintertarwe als dekvrucht bij verschillende zaaizaadhoeveelheden. De rijenafstand van de wintertarwe zodanig aangepast dat de karwij op een rijenafstand van 50 cm kon komen.

Voorvrucht : Manella wintertarwe

Bemesting per ha: 700 kg ks, augustus 1969
660 kg ks, 25 maart.

Stand : Op 12 februari 15 kg IPC 50 % per ha verspoten om tarwe-
en verpleging opslag en gras te doden. Het gewas ontwikkelde zich pri-
ma en was tegen de bloei zelfs fors te noemen; de bloei
was uitbundig. Er was veel werk aan stekels en hoefblad,
want groeistoffen kunnen in dit gewas niet worden ge-
bruikt.

Oogst : Op 29 juli gemaaidorst. Het zaad is gedroogd.

Opbrengst : Deze 0,70 ha bracht op:

945 kg à f 1,26

47 kg à f 0,91.

De stoppel is gefreesd, geploegd en gecultiveerd.

Wintertarwe : 8 ha, verdeeld over de percelen 2, 3a en 3b, overwegend
Manella. Ca. 2,5 ha Joss Cambier en ca. 0,5 ha Caribo.

Voorvrucht : Suikerbieten, consumptie-aardappelen en vlas.

Bemesting per ha: 200 kg 0-20-20 op vlas voorvrucht. De ks is in N-trappen,
volgens proefschema gegeven 0-150 N/ha.

Zaaien : De inzaai was van half oktober tot begin november 1969
al naar gelang de voorvrucht het veld geruimd had.

Stand : De tarwe kwam met een goede stand door de winter. Het
en verpleging koude voorjaar vertraagde de groei eerst. Daarna ontwik-
kelde de tarwe zich goed.

Op 13 mei gespoten met een combinatie van MCPA/MCPP en
Dicamba, spoedig daarna grasgroenbemesting ingezaaid,
Italiaans raaigras Tetraploïd. Inmiddels werd het droog
weer, dat aanhield tot eind juni. Deze omstandigheden,
wellicht gepaard met het gebruik van CCC, lieten een
zeer kort en matig zwaar gewas zien, dat te spoedig af-
rijpte.

In het gedeelte waar klaverondervrucht volgens proef-
schema gezaaid werd, kwamen de nodige stekels voor; ook
een matige aantasting met bruine roest, vooral in de
Joss Cambier.

De graanproeven waren betrokken in het gebruik van CCC
en fungiciden.

Oogst : Op 5 augustus met het maaidorsen begonnen. In aanmerking
genomen dat hoofdzakelijk proefveldjes gemaaidorst moes-
ten worden, is de oogst bijzonder vlot verlopen. Zonder

regen kon op 18 augustus het laatste pak tarwestro binnengereden worden.

Het graan is direct verkocht en afgeleverd.

- Opbrengst : Na wegen en bemonsteren van de proefopbrengsten kwam de gemiddelde opbrengst/ha op 5200 kg zaad.
- Stoppel : Het Italiaans raaigras en de klaver zijn tegen het maai-dorsen nog flink ontwikkeld. We hebben zelden zoveel onder kunnen ploegen. Na ruimen van de dekvrucht kreeg het gras 300 kg ks/ha.
Half september is nog met 2-4 D gespoten tegen hoefblad.
- Zomergerst : Uitsluitend proefveldjes; Delisa 0,60 ha, ingezaaid op 23 maart. Gem. bemesting 300 kg ks/ha. Zeer goede stand. Op 4 augustus gemaaidorst; 5300 kg/ha afgeleverd. Stoppels als bij wintertarwe.
- Haver : 1,9 ha Bento. Vrijwel geheel proefveldjes, ingezaaid op 23 maart. Gem. bemesting 300 kg ks/ha. Ook zwaar ontwikkeld. Op 12 en 13 augustus gemaaidorst. Het zaad moest gedroogd worden, van 25 % naar 14 %; 6155 kg/ha afgeleverd. Stoppels als bij wintertarwe.
- Italiaans raaigras : 5 ha perceel 2.
(Contractteelt)
- Voorvrucht : Wintertarwe
- Ingezaaid : September 1969
- Bemesting per ha: 200 kg 0-20-20, september 1969
250 kg ks, september 1969
490 kg ks, 4 maart 1970.
- Stand en verpleging : Droogte na inzaaien en een kwakkelwinter waren oorzaak van een zeer dunne stand na de winter. Het duurde dit voorjaar ook lang eer er groei in kwam. Maar toen heeft zich het gewas ook enorm ontwikkeld. Het is een grof gewas geworden. Er kwam nogal wat tarwe-opslag in voor. De bloei kwam op normale tijd, omstreeks half juni. Er kwam een zware zaadbezetting in.
- Oogst : Op 23 en 24 juli gemaaidorst, met een prima verloop. Een halve ha moest blijven liggen omdat we eruit regenden.

Dit laatste deel moest nog over twee dagen, 27 en 28 juli, verdeeld worden. Er is bij dit laatste vrij veel zaad uitgevallen. Na schudden en zwelen kon het stro op 30 en 31 juli geperst en binnengehaald worden. Het zaad werd gedroogd.

Opbrengst : Tegen de verwachting in kwamen we nog hoger dan vorig jaar. 2050 kg schoon zaad/ha (v.j. 1820 kg). 3 ton stro per ha. Zaadprijs f 1,32 per kg. Stro f 75,- per ton.

Stoppel : Eerste keer gefreesd met messenfrees. Tweede keer met hakenfrees. Er was al veel opslag. Daarna nogeens geploegd en gecultiveerd. We hopen zo de hinderlijke opslag in de komende gewassen voorkomen te hebben.

Consumptie- : Perceel 4, 8,55 ha.
aardappelen Verdeeld over 0,92 ha proefvelden en paden
0,55 ha Meerlander
3,93 ha Bintje
1,06 ha Saturna
2,09 ha Woudster

Voorvrucht : Wintertarwe.

Bemesting per ha: 700 kg 0-20-20 } herfst 1969
100 kg kali 60 % }
200 kg kali 60 %, 11 maart
900 kg ks waar grasgroenbemesting in 1969
700 kg ks waar klaverbemesting in 1969.

Poten : Het pootgoed dat in de herfst ontsmet is, werd eind februari in bakjes gezet en de eerste week van maart opgewarmd. Daarna in de tasruimte bij licht geplaatst om af te harden.

Omdat de pootdatum zeer verlaat is, werd het pootgoed nogeens omgestort.

Het kunstmeststrooien is onder niet al te droge omstandigheden gebeurd. Op 24 april konden we niet meer wachten; hoewel het maar niet drogen wilde, was er de laatste tijd ook niet veel regen meer gevallen. Op deze dag was de grond overwegend grijs. Een lichte voorbewerking ging aan het poten vooraf. De structuur was verder prima. We hoopten later met droog weer te kunnen rijen-

frezen waardoor we de structuur bij het poten niet zouden bederven. Het ging prima maar we kwamen niet ver, want na 1 ha regenden we eruit.

Eerst op 5 mei konden we verder gaan. Inmiddels had het weer 30 mm geregend. Achteraf bekeken hadden we nog een paar dagen kunnen wachten. Bij het proefveld poten bleek de grond onderin zeer stug te zijn. Voor het machinaal poten als boven omschreven, ging het wel. Op 8 mei was het poten klaar en op 9, 10 en 12 mei - de grond was inmiddels goed gedroogd - alles in ruggen gefreesd met prima resultaat. Op 13 mei gespoten met 3 kg Patoran/ha ter voorkoming van zaadonkruid voordat het gewas zich zou sluiten.

- Stand : Na het poten is het droog gebleven tot 30 juni, toen en verpleging viel er 19 mm regen. De grond droogde zo uit dat het lang, te lang, duurde eer het gewas zich sloot. Er kwamen daarvoor nog roodbeen en melden in voor; ook stekels en hoefblad. Voor machinale bewerking was het veel te droog. Er is dus met de hand gewied. Na 30 juni is het gewas enorm gegroeid. Het wortelgestel had zich voordien al enorm ontwikkeld om het vocht maar uit diepere lagen te kunnen halen. Veel verdamppte er natuurlijk via het blad. De knolzetting was al ruimschoots aan de gang. De grote hoeveelheid regen in juli daarop volgende heeft veel doorwasverschijnselen veroorzaakt.
- Te beginnen bij 10 juni is het gewas 12 keer met Tinmaneb tegen fytoftora bespoten. De loofontwikkeling is nog fors geworden.
- Oogst : Op 8 september is de Bintje met de frees, voorzien van klapapparaat, van het loof ontdaan en daarna met DNBSP bespoten.
- Op 18 september zijn de Saturna en Woudster doodgespoten met Aamorta en DNBSP. Het was te nat om vooraf te loofklappen.
- Op 25 september werd het loof geklapt en nog eens doodgespoten nu alleen met DNBSP want ze waren nog te weinig afgestorven. Het loofklappen heeft het rooien sterk vergemakkelijkt. Met de tweerijige Grimme gaf het losse

blad bij dauw nog wel enige last bij het Bintje rooien. Bij het rooien van Woudster en Saturna, toen de grond veel natter was, moest de Krakei ingeschakeld worden. Na zelf vooraf met een geleende Romas de kopakkers in zakken geroid te hebben, is op 28 en 29 september de Bintje geroid onder zeer droge omstandigheden. De opbrengst was zo groot dat we net twee rijen op een wagen konden laden. Op 12, 13 en 14 oktober de Woudster en Saturna geroid. We hadden prima drogend weer bij het werk maar het had inmiddels weer 30 mm geregend. Er kwam dan ook een beetje meer grond in de cellen.

Op 16 oktober kwam met het rooien van de proefveldranden de aardappeloogst klaar. Het land is daarna gecultiveerd om het wat vlak te krijgen. Vanwege de regen kregen we niet geheel de gelegenheid voor de tweede keer te cultiveren. Het land is verder zo in zaaivoer geploegd.

Bewaring : Volgens plan, en dank zij de grote opbrengst, konden de aardappelen in goed gevulde cellen (30) opgeslagen worden en zijn ze kort na het rooien met Swingfog-IPC, behandeld. Gedeeltelijk moest een bewaartemperatuur van 8 - 12° C aangehouden worden; overigens 5 - 8° C. De goede rooi-omstandigheden gaven een minimum aan bewaar-moeilijkheden. De condens kon met interne ventilatie ruimschoots voorkomen worden. Een gedeelte van de oogst is samen met partijtjes van elders bestraald en in kisten opgeslagen.

Opbrengst : Van de opbrengst kan nog weinig gezegd worden. De eerste cellen zijn gesorteerd. Er zijn veel misvormde knollen. Saturna heeft daardoor ca. 50 % uitschot. Een voorlopige raming wijst in de richting van gemiddeld 57 ton/ha veldgewas, met 40 % uitschot. Hierbij in aanmerking genomen dat Woudster en Saturna boven 40 mm gesorteerd werden, Bintje 35 mm opw. Woudster en Saturna werden al verkocht vóór het poten, à 19 ½ ct/kg. De Bintjeprijs is tot nu toe 8 - 10 ct/kg geweest. De voerprijs is lange tijd 5 - 5½ ct/kg geweest.

VI. RESULTATEN PROEFNEMINGEN

Voor nadere gegevens over de resultaten van de proeven die in verschillende gewassen zijn genomen, wordt verwezen naar de verslagen van de betreffende instituten, nl. het IBVL voor de proeven met aardappelen en vlas en het PA voor de proeven met graan, vlas en karwij.

S 141-70
250 ex.
vdG/TK
7-6-1971